

които водѣха отъ старитѣ предѣли на България къмъ върнатото ѝ чедо Добруджа, цѣли седмици се нижеха кербани. Бѣжанцитѣ се връщаха. День и нощъ, отъ близко и далеко, идѣха тѣ въ светата си бащиния. Каруци, натоварени съ скромна покъщнина, пѣеха презъ полетата. Тѣ не спираха — вървѣха, вървѣха все по-навътре въ равната земя. Въ тѣхъ нѣмаше скъпи вещи. Печки, денкове, стари шкафове, тежки сандъци. Нѣкое желѣзно легло и маса съ вирнати нагоре крака. Вързани съ вжжета столове. И само толкова. Но хората, които вървѣха край тия каруци, носѣха съ себе си огромно богатство. Очитѣ имъ свѣтѣха отъ възхита, сърдцата имъ тръпнѣха отъ удивление. Има ли по-големо богатство отъ това, да е човѣкъ щастливъ?

Тѣ съ умиление се озъртаха и шепнѣха:

— Колко е запустѣла нашата майка земята! Вижте! Но ето, бѣхме живи да се върнемъ пакъ въ нея. Ние сега сме дваждъ по-силни отъ преди, сега ще я грабнемъ и ще я превърнемъ наново въ земенъ рай.

Пѣтьтъ имъ водѣше презъ градове, въ които още стоеха следитѣ на тържествата по освобождението: навсѣкжде арки и голѣми надписи презъ улицитѣ, навсѣкжде зеленина и

копринени знамена. Но вече кипѣше работа. Търговцитѣ бѣха разтворили широко вратитѣ на магазинитѣ си. Занаятчиитѣ чукаха тѣй весело, както не бѣха чукали отъ двадесетъ години. Чиновницитѣ работѣха день и нощъ. По пазарищата се трупаха селяни, които довозваха плодове на земята и отнасяха онова, което имъ липсва.

Пѣтьтъ на бѣжанцитѣ, които се връщаха отъ България въ Добруджа, водѣше презъ безброй села.

И тукъ арки и надписи, зеленина и знамена. Но селянитѣ излизаха вече по нивитѣ, орѣха земята, сѣеха, работѣха. Селянитѣ почистваха двороветѣ си, ограждаха ги съ зидове, поправяха къщитѣ си за зимата.

Колкото и да е страдалъ, добруджанецътъ е запазилъ широкото си сърдце. Той бързо изтри въ него следитѣ отъ робската неволя и се отдаде на трудъ.

Земята бързо се преобрази.

Здравитѣ едри мъже и хубавитѣ момии излизаха на полето следъ писанитѣ каруци, които тѣй странно звѣнѣхъ и пѣхъ. Презъ робството тукъ бѣше забранено да се говори и пѣе на български. Затова сега всички говорѣха по-високо, отколкото трѣбва, всички викаха, момии и момъци пѣеха български пѣсни. Полето ги слушаше. И